UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Guía Docente				
Datos Identificativos				2016/17
Asignatura (*)	Comunicación multimodal		Código	613836051
Titulación				

Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuadrimestre	Primeiro	Optativa	3

Idioma	CastelánGalegoInglés		
Modalidade docente	Presencial		
Prerrequisitos			
Departamento	Filoloxía Española e LatinaGalego-Portugués, Francés e Lingüística		
Coordinación	Fernández Ferreiro, Manuel	Correo electrónico	manuel.fernandez.ferreiro@udc.es
Profesorado	Fernández Ferreiro, Manuel	Correo electrónico	manuel.fernandez.ferreiro@udc.es
Web			
Descrición xeral	Estudo da comunicación multimodal desde unha perspectiva pragmática, baseada na interpretación contextualizada dos diversos recursos en uso. Prestarase especial atención á análise da estrutura, a organización informativa e o uso dos distintos recursos na comunicación multimodal, en distintos ámbitos e para distintos propósitos.		

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Coñecer o concepto de multimodalidade da comunicación e as súas implicacións.	AI1 AI6	BI3 BI7	CM4 CM6 CM8
Coñecer e saber manexar os requisitos, conceptos e procedementos para a análise dos discursos multimodais.	AI1 AI3 AI5 AI7 AI9 AI10	BI2 BI3 BI6 BI7	CM6
Integrar e utilizar as técnicas e ferramentas aportadas por distintas disciplinas e enfoques para analizar os discursos multimodais. Pór en valor a interdisciplinariedade.	AI1 AI2 AI3 AI4 AI5 AI9 AI10	BI2 BI5 BI7 BI8 BI10	CM3 CM6 CM8
Utilizar ferramentas das tecnoloxías da información e o coñecemento para a análise multimodal dos discursos.		BI3 BI5 BI8	CM3 CM8
Saber abordar organizar o proceso analítico de materiais multimodais, e desenvolvelo con perspectiva crítica e en constante revisión.	AI1 AI3 AI4 AI5 AI9	BI1 BI2 BI3 BI7 BI8 BI9 BI10	CM3 CM5 CM7 CM8

Expor de forma adecuada o desenvolvemento e os resultados das análises multimodais realizadas, transmitindo eficientemente a información e os procesos reflexivos, e sabendo adaptarse ao destinatario e aos obxectivos perseguidos.	AI3 AI5 AI7 AI9	BI4 BI7 BI8 BI9 BI10	CM1 CM2 CM3 CM4 CM5 CM6 CM7
Coñecer e descubrir novas implicacións e utilidades da análise multimodal do discurso, en distintas áreas e para diversos problemas.	AI3 AI6 AI7	BI5 BI7 BI9	CM3 CM6 CM8
Reflexionar e adoptar unha postura crítica ante os produtos semióticos das sociedades, principalmente da contemporánea.	AI8	BI2 BI3 BI5 BI6	CM4 CM6 CM8
Enriquecer criticamente os coñecementos xa posuídos sobre análise da linguaxe, adoptando unha perspectiva multidisciplinar ampla e aberta a novos fenómenos, enfoques e obxectos de estudo.	AI1 AI2 AI3 AI8	BI1 BI2 BI6 BI7 BI9 BI10	CM4 CM5 CM6 CM7 CM8

Contidos

Temas	Subtemas
1. A comunicación. Linguaxe, modo e recursos semióticos.	1.1. Comunicación e discurso. 1.2. A semiótica discursiva. 1.3. Os recursos semióticos. 1.4. Conceptos básicos e métodos na análise do discurso. A análise crítica do discurso.
2. A comunicación multimodal: definición, características. Conceptos básicos.	2.1. O concepto de modo. 2.2. Comunicación multimodal: definición, relevancia e evolución. 2.3. Conceptos básicos e características da comunicación multimodal. 2.4. A alfabetización multimodal.
3. A(s) análise(s) multimodal(es) da comunicación: enfoques e resultados.	3.1. Análise multimodal da comunicación e análise da comunicación multimodal. 3.2. Un enfoque global e comprehensivo da comunicación. A construción do contido. 3.3. Principios, enfoques e métodos na análise multimodal. 3.4. Unidades e procesos na análise da comunicación multimodal. 3.5. Estudos de caso.
4. Comunicación, evolución e tecnoloxía: observacións históricas e contemporáneas.	4.1. Comunicación multimodal e evolución humana. 4.2. Comunicación multimodal e contorno dixital. 4.3. Comunicación multimodal e discursos públicos. 4.4. Comunicación multilmodal, ensino e autoaprendizaxe. 4.5. Outros casos de relevancia actual.
5. Algunhas conexións: os xéneros discursivos; as narrativas transmedia; as novas alfabetizacións; sociedade e educación...	5.1. Conexións da análise multimodal con outros ámbitos de estudo. 5.3. Xéneros discursivos; narrativas transmedia; novas alfabetizacións... 5.4. Implicacións e consecuencias da análise (multimodal) dos discursos (multimodais).

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 B1 B3 B5 B6 B7 C1 C2 C4 C6 C7 C8	0	16	16
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 B1 B2 B3 B4 B6 B7 B10 C5 C6	7	7	14
Obradoiro	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A9 A10 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B10 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	6	8	14
Aprendizaxe colaborativa	A9 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	1	6	7
Prácticas a través de TIC	A1 A3 A4 A9 A10 B2 B8 C3 C5 C6 C7 C8	1	3	4
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A9 A10 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C3 C5	1	10	11
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A4 A7 A8 A9 A10 B1 B2 B3 B4 B6 B10 C1 C2 C4 C6 C7 C8	1	6	7
Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	**Descrición**
Lecturas	O/a estudante disporá dun dosier de lecturas obrigatorias de curso, ademais dunha listaxe de lecturas recomendadas. Os materiais correspondentes a cada tema deberán ser lidos puntualmente polo(a) estudante antes de ser tratados na aula, seguindo as indicacións do profesor.
Sesión maxistral	O profesor exporá organizadamente contidos fundamentais da materia.
Obradoiro	Unha grande parte das aulas presenciais responderán á estrutura de obradoiros, con estudos de caso, debates, solución de problemas, etc. Dada a carga horaria dispoñible, tenderán a ser de curta duración, mais serán de gran relevancia na avaliación do(a) estudante.
Aprendizaxe colaborativa	A aprendizaxe colaborativa terá un papel fundamental: ao longo do curso realizaranse distintas tarefas, estudaranse casos e resolveranse problemas en grupo. Prestarase moita atención á participación do estudante.
Prácticas a través de TIC	Unha parte importante das actividades desenvolvidas requerirán a utilización de TIC.
Traballos tutelados	O/a estudante realizará un traballo académico individual. O tema será acordado co profesor, e este proporcionará as indicacións e guía necesarias nas titorías. O/a estudante deberá informar regularmente ao profesor sobre o desenvolvemento deste traballo.
Proba obxectiva	O/a estudante poderá realizar unha proba obxectiva sobre os contidos da materia para a súa avaliación na segunda oportunidade de xullo. Esta proba terá carácter teórico e práctico.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Aprendizaxe colaborativa Traballos tutelados Obradoiro	O profesor fará un seguimento personalizado do(a) estudante, observando fundamentalmente a súa participación e actividade na aula e o seu desempeño. Atenderá personalizadamente ao estudante nas titorías, sobre todo para a realización do traballo tutelado. Tanto o/a estudante como o profesor poderán impulsar por iniciativa propia unha titoría individualizada cando o consideren necesario.

Avaliación			
Metodoloxías	**Competencias**	**Descrición**	**Cualificación**
Aprendizaxe colaborativa	A9 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Avaliarase en distintos apartados. A porcentaxe reflectida non se corresponde coa real: véxanse as observacións á avaliación.	15
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 B1 B2 B3 B4 B6 B7 B10 C5 C6	Avaliarase en distintos apartados. A porcentaxe reflectida non se corresponde coa real: véxanse as observacións á avaliación.	5
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A9 A10 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C3 C5	Traballo individual tutelado polo profesor no que o/a estudante aplicará o aprendido na materia. O tema será acordado co profesor.	40
Lecturas	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 B1 B3 B5 B6 B7 C1 C2 C4 C6 C7 C8	Avaliarase en distintos apartados. A porcentaxe reflectida non se corresponde coa real: véxanse as observacións á avaliación.	5
Prácticas a través de TIC	A1 A3 A4 A9 A10 B2 B8 C3 C5 C6 C7 C8	Avaliarase en distintos apartados. A porcentaxe reflectida non se corresponde coa real: véxanse as observacións á avaliación.	15
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A4 A7 A8 A9 A10 B1 B2 B3 B4 B6 B10 C1 C2 C4 C6 C7 C8	O/a estudante só poderá optar por esta posibilidade na segunda oportunidade, en substitución do traballo tutelado. A porcentaxe reflectida non se corresponde coa real: véxanse as observacións á avaliación.	5
Obradoiro	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A9 A10 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B10 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Avaliarase en distintos apartados. A porcentaxe reflectida non se corresponde coa real: véxanse as observacións á avaliación.	15

Observacións avaliación

As porcentaxes aportadas arriba non responden á distribución real, e deberon ser incluídas por esixencias da aplicación.
1. A cualificación final do estudante na primeira oportunidade responderá á seguinte distribución:
1.1. Un 40% responderá ao/aos traballo/s tutelado/s individual/es que debe realizar.
1.2. Un 50% responderá ás actividades e tarefas avaliables encomendadas ao longo do curso (individuais e grupais) e que foran recollidas e puntuadas polo profesor.
1.3. Un 10% responderá á participación do estudante no desenvolvemento da materia, é dicir, tanto nas aulas presenciais como no traballo fóra delas.
1.4. Recibirá a cualificación de Non Presentado quen non realizara o traballo tutelado nin o 50% ou máis das tarefas avaliables encomendadas.
1.5. Quen teña unha dispensa académica oficial, poderá substituír as tarefas avaliables que requiran a presencia na aula por outras actividades ou por unha proba mixta que realizará o día do exame oficial da materia. Será o profesor quen o decida atendendo ao carácter das tarefas e ás condicións específicas do/a estudante.
2. Quen non superara a materia, disporá dunha segunda oportunidade no mes de xullo. Nela conservaránselle as cualificacións de actividades supuradas. O/a estudante ten dúas opcións:
Opción A. Realizar os traballos e actividades non entregados ou non superados na primeira oportunidade: pode ter que realizar as mesmas ou unhas substitutivas que lle indicará o profesor. A distribución porcentual para obter a cualificación final será igual á da primeira oportunidade.
Opción B. Realizar as actividades non entregadas ou non superadas na primeira oportunidade (50%), e unha proba obxectiva (na data oficial establecida) que substitúe o/os traballo/s titorizado/s (40%).
Nas dúas opcións, se o/a estudante ten suspensa a parte de participación (10%), esta non computará e cada unha das outras dúas pasará a contar un 50%.
Estas opcións son tamén de aplicación aos/ás estudantes con dispensa académica oficial.
3. Na oportunidade de avaliación adiantada, o estudante será avaliado exclusivamente mediante unha proba mixta de carácter teórico-práctico.

Fontes de información	
Bibliografía básica	Bibliografía básicaCairo, Alberto (2011). El arte funcional: infografía y visualización de la información. Madrid: Alamut. Jewitt, Carey(ed.) (2009). The Routledge Handbook of Multimodal Analysis. London & New York: Routledge.Kress,Gunther (2005 [2003]). El alfabetismo enla era de los nuevos medios de comunicación. Málaga: Enseñanza Abierta de Andalucía.Kress,Gunther (2010a). "A social semiotic multimodal approach to human communication: implications for speech, writing and applied linguistics". En Rosario Caballero Rodríguez & Mª Jesús Pinar Sanz (eds.). Ways and Modes of Human Communication (=Colección Estudios; 129), Cuenca, Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha & Asociación Española de Lingüística Aplicada, 77-92.Kress, Gunther R. (2010b). Multimodality: A Social Semiotic Approach to Contemporary Communication. London & New York: Routledge.Kress, Gunther & Theo van Leeuwen (2001 [1996]). ReadingImages: The Grammar of Visual Design. London & New York: Routledge.[Nova edición anunciada para 2015]. Machin, David (2014 [2007]). Introduction to Multimodal Analysis. London: Hodder Arnold. McCloud, Scott (2007, 2ª ed.). Entender el cómic: el arte invisible. Bilbao: Astiberri Ediciones. O'Halloran, Kay L. & Bradley A. Smith (eds.) (2011). Multimodal Studies: Exploring Issues and Domains. New York & London: Routledge.Royce, TerryD. & Wendy L. Bowcher (eds.) (2007). New Directions in the Analysis of Multimodal Discourse. Mahwah, NJ &London: Lawrence Erlbaum Associates.Vigliocco, Gabriella, Pamela Perniss, Robin L. Thompson & David Vinson (eds.) (2014). Language as a Multimodal Phenomenon: Implications for Language Learning, Processing and Evolution (= Philosophical Transactions of the Royal Society B. Special Issue). WEBS GLOSARIO de multimodalidade, URL:https://multimodalityglossary.wordpress.com/multimodality. Glosario de termos utilizados na análise da multimodalidade, recollido na páxina web do MODE.MODE, URL: http://mode.ioe.ac.uk. MODE is a node of the National Centre for Research Methods and funded by the Economic and Social Research Council. It develops multimodal methodologies for social scientists, providing systematic ways to investigate all modes of communication used in digital environments, whether they are sites of learning, work, or ?social? sites (e.g. Facebook).

Bibliografía complementaria	Bibliografía complementariaBöck, Margit & Norbert Pachler (eds.) (2013). Multimodality and Social Semiosis: Communication, Meaning-Making, and Learning in the Work of Gunther Kress (= Routledge Studies in Multimodality). London & New York: Routledge.Burtenshaw, Ken, Nik Mahon & Caroline Barfoot (2006). The Fundamentals of Creative Advertising. Lausanne: AVA Publishing. [Tradución ao castelán: Principios de publicidad: el proceso creativo, agencias, campañas, medios, ideas y dirección de arte. Barcelona: Gustavo Gil, 2007.] Cairo, Alberto (2008). Infografía 2.0: visualización interactiva de información en prensa. Madrid: Alamut. Carrera, F. (2013). Comunicar 2.0. El arte de comunicar bien en el siglo XXI. Barcelona: Profit.Cassany, Daniel (2012). En_línea: leer y escribir en la red (= Argumentos; 441). Barcelona: Anagrama.Eisner, Will (1996). El arte secuencial. Barcelona: Norma Editorial.Eisner, Will (1998). La narración gráfica. Barcelona: Norma Editorial. Garzone, Giuliana, Gina Poncini & Paola Catenaccio (eds.) (2007). Multimodality in corporate communication: web genres and discursive identity (= Lingua, tradizone, didattica; 1058.15). Milano: Franco Angeli s.r.l. Hagen, Rose-Marie & Rainer Hagen (2010). Los secretos de las obras de arte: del tapiz de Bayeux a los murales de Diego Rivera, 2 vols. Köln: Taschen GmbH.Kress, Gunther (2005). ?Gains and Losses: new forms of texts, knowledge and learning?, Computers and Composition, 22,5-22. Kress, Gunther & T. van Leeuwen (2001). Multimodal Discourse. The Modes and Media of Contemporary Communication. London: Arnold. Kress, Gunther & J. Bezemer (2009). Writing in a Multimodal World of Representation.The Sage Handbook of Writing Development. London: Sage.Levine, Philip & Ron Scollon (eds.) (2004). Discourse and Technology: Multimodal Discourse Analysis (= Georgetown University Round Table on Languages andLinguistics). Washington, D.C.: Georgetown University Press.Manghui, Dominique (2011). ?La perspectiva multimodal sobre la comunicación. Desafíos yaportes para la enseñanza en el aula?, Revista Electrónica Diálogos Educativos, 22. URL: http://www.umce.cl/dialogoseducativos/n22/manghi.O'Halloran, Kay L. (ed.) (2004). Multimodal Discourse Analysis:Systemic-Functional Perspectives (= Open Linguistics Series). London & New York: Continuum.Pricken, Mario (2007 [2002]). Creative Advertising: Ideas and Techniques from the World's Best Campaigns. London & New York: Thames & Hudson. Scolari, Carlos Alberto (2013). Narrativas transmedia: cuando todos los medios cuentan. Bilbao: Deusto Ediciones.

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións
Para que o estudante aproveite mellor esta materia, é importante que:1. Asista ás aulas regularmente.2. Faga as lecturas de curso encomendadas antes de que sexan tratadas nas aulas.3. Participe activa e criticamente nas aulas expoñendo as súas ideas e dúbidas, ademais de escoitando e valorando as dos/as outros/as estudantes.4. Traballe colaborativamente cos/as seus/súas compañeiros/as.5. Entregue puntualmente as tarefas encomendadas.6. Acuda ao profesor para aquelas dúbidas que precisen unha atención máis individualizada.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías